

31975L0324

L 147/40

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

9.6.1975.

PADOMES DIREKTĪVA**(1975. gada 20. maijs)****par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz aerosola izsmidzinātājiem**

(75/324/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100. pantu,

1. pants

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

tā kā atsevišķās dalībvalstīs aerosola izsmidzinātājiem jāatbilst noteiktiem obligātiem tehniskajiem rādītājiem; tā kā šie rādītāji dalībvalstīs ir atšķirīgi un šā iemesla dēļ kavē tirdzniecību Kopienā;

tā kā šos šķēršļus kopējā tirgus izveidei un darbībai ir iespējams likvidēt, ja visas dalībvalstis pieņem līdzīgas prasības attiecībā uz tehniskajiem rādītājiem, papildinot vai aizstājot tos, kas jau ir ietverti spēkā esošajos tiesību aktos, un tā kā šie rādītāji attiecas uz aerosola izsmidzinātāju izgatavošanu, pildīšanu un nominālo tilpumu;

tā kā pašreizējā tehnikas attīstības stadijā šī direktīva ir attiecināma tikai uz aerosola izsmidzinātājiem, kas izgatavoti no metāla, stikla vai plastmasas;

tā kā sakarā ar tehnikas attīstību ir nekavējoties jāpieņem šīs direktīvas pielikumā minētās tehniskās prasības; tā kā, lai atvieglotu atbilstīgu vajadzīgo pasākumu ieviešanu, būtu jāpieņem kārtība dalībvalstu un Komisijas ciešai sadarbībai, pielāgojot direktīvu par aerosolu izsmidzinātājiem tehnikas attīstībai;

tā kā ir iespējams, ka daži tirgū piedāvātie aerosola izsmidzinātāji var radīt apdraudējumu drošībai, lai gan tie atbilst šīs direktīvas un tās pielikuma prasībām; tā kā būtu jānosaka kārtība, kā izvairīties no šāda apdraudējuma,

Šī direktīva attiecas uz 2. pantā minētajiem aerosola izsmidzinātājiem, izņemot tos, kuru maksimālais tilpums ir mazāks par 50 ml, un tos, kuru maksimālais tilpums ir lielāks par šīs direktīvas pielikuma 3.1., 4.1.1., 4.2.1., 5.1. un 5.2. punktā minēto.

2. pants

Šajā direktīvā termins "aerosola izsmidzinātājs" nozīmē jebkuru atkārtoti neizmantojamu tvertni, kas izgatavota no metāla, stikla vai plastmasas un satur gāzi saspiegtā, sašķidrinātā vai zem spiediena sašķidrinātā veidā ar vai bez šķidrums, pastas vai pulvera, un ir apgādāta ar ierīci, kas ļauj saturam izplūst kā cietām vai šķidrām daļiņām kopā ar gāzi, putu, pastas, pulvera vai šķidrā veidā.

3. pants

Persona, kas ir atbildīga par aerosola izsmidzinātāju tirdzniecību, piestiprina pie aerosola izsmidzinātājiem simbolu "3" (apgriezts epsilon) kā apliecinājumu, ka tie atbilst šīs direktīvas un tās pielikuma prasībām.

4. pants

Kā noteikts šajā direktīvā un tās pielikumā, dalībvalstis nedrīkst atteikt, aizliegt vai ierobežot to aerosola izsmidzinātāju tirdzniecību, kas atbilst šīs direktīvas un tās pielikuma prasībām.

⁽¹⁾ OV C 83, 11.10.1973., 24. lpp.

⁽²⁾ OV C 101, 23.11.1973., 28. lpp.

5. pants

Grozījumus, kas vajadzīgi, lai pielāgotu šīs direktīvas pielikumu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar kārtību, kas noteikta 7. pantā.

6. pants

1. Ar šo tiek izveidota Komiteja direktīvas par aerosola izsmidzinātājiem pielāgošanu atbilstīgi tehnikas attīstībai, šeit turpmāk "Komiteja", un tā sastāv no dalībvalstu pārstāvjiem ar Komisijas pārstāvi kā priekšsēdētāju.

2. Komisija pieņem savu reglamentu.

7. pants

1. Ja ir jāievēro kārtība, kas minēta šajā pantā, priekšsēdētājs iesniedz attiecīgo jautājumu Komitejai vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc dalībvalsts pārstāvja pieprasījuma.

2. Komisijas pārstāvis Komitejai iesniedz veicamo pasākumu projektu. Komiteja sniedz savu atzinumu par projektu divu mēnešu laikā. Atzinumus pieņem ar 41 balsu vairākumu, dalībvalstu balsis vērtē saskaņā ar Līguma 148. panta 2. punktu. Priekšsēdētājs nebalso.

3. a) Komisija pieņem piedāvātos pasākumus, ja tie ir saskaņā ar Komitejas atzinumu;

b) ja piedāvātie pasākumi neatbilst Komitejas atzinumam vai ja atzinums netiek sniegts, Komisija nekavējoties ierosina Padomei pasākumus, kas jāpieņem. Padome lemj ar kvalificētu balsu vairākumu;

c) ja Padome trīs mēnešu laikā pēc priekšlikuma saņemšanas nav pieņēmusi lēmumu, Komisija pieņem ierosinātos pasākumus.

8. pants

1. Neskarot citas Kopienas direktīvas, jo īpaši direktīvas par bīstamām vielām un preparātiem, uz katra aerosola izsmidzinātāja ir jābūt šādai viegli saskatāmai, salasāmai un neizdzēšamai informācijai. Gadījumos, kad aerosola izsmidzinātāja mazo

izmēru dēļ (maksimālā ietilpība 150 ml vai mazāk) šādu informāciju uz tā norādīt nav iespējams, izsmidzinātājam jāpiestiprina etiķete ar sekojošu informāciju:

a) par aerosola izsmidzinātāja tirdzniecību atbildīgās personas vārds un adrese vai preču zīme;

b) simbols "3" (apgriezts epsilons), kas apliecina, ka aerosola izsmidzinātājs atbilst šīs direktīvas prasībām;

c) marķējuma kods, kas ļauj noteikt pildījuma partiju;

d) informācija, kas norādīta pielikuma 2.2. punktā;

e) satura tīrsvars un tilpums.

2. Dalībvalsts var atļaut aerosola izsmidzinātāju tirdzniecību savā teritorijā ar nosacījumu, ka uzraksti uz etiķetes izdarīti valsts valodā vai valodās.

9. pants

Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu tādu marķējumu vai uzrakstu lietošanu uz aerosola izsmidzinātājiem, ko varētu sajaukt ar simbolu "3" (apgriezts epsilons).

10. pants

1. Ja kāda no dalībvalstīm pietiekami pamatoti norāda, ka viens vai vairāki aerosola izsmidzinātāji, lai gan atbilst šīs direktīvas prasībām, tomēr rada draudus drošībai vai veselībai, tā var uz laiku aizliegt šo izsmidzinātāju tirdzniecību savā teritorijā vai pakļaut tos īpašiem nosacījumiem. Šī dalībvalsts nekavējoties paziņo pārējām dalībvalstīm un Komisijai par savu lēmumu, minot tā iemeslus.

2. Komisija sešu nedēļu laikā apspriežas ar attiecīgajām dalībvalstīm un tad nekavējoties sniedz savu atzinumu, un attiecīgi rīkojas.

3. Ja Komisija uzskata, ka šai direktīvai ir vajadzīgi tehniski pielāgojumi, tos pieņem Komisija vai Padome saskaņā ar 7. pantā noteikto kārtību. Šajā gadījuma dalībvalsts, kura jau ir pieņēmusi drošības pasākumus, var tos saglabāt līdz pielāgojumu spēkā stāšanās brīdim.

11. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā noteikumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības 18 mēnešu laikā, un dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to valsts tiesību aktu tekstus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

12. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1975. gada 20. maijā

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
R. RYAN*

PIELIKUMS

1. DEFINĪCIJAS

1.1. **Spiedieni**

“Spiedieni” nozīmē iekšējos spiedienus, kas izteikti bāros (relatīvie spiedieni).

1.2. **Pārbaudes spiediens**

“Pārbaudes spiediens” nozīmē spiedienu, kuram uz 25 sekundēm var pakļaut nepiepildītu aerosola izsmidzinātāju, neradot tajā sūci vai, ja aerosola izsmidzinātājs ir izgatavots no metāla vai plastmasas, neradot tam redzamu vai ilgstošu deformāciju, izņemot 6.1.1.2. punktā atļauto.

1.3. **Plišanas spiediens**

“Plišanas spiediens” nozīmē minimālo spiedienu, kura ietekmē aerosola izsmidzinātājs var eksplodēt vai plīst.

1.4. **Tvertnes kopējais tilpums**

“Tvertnes kopējais tilpums” nozīmē atvērtas tvertnes tilpumu līdz tvertnes atveres malai mililitros.

1.5. **Tirais tilpums**

“Tirais tilpums” nozīmē piepildīta un aizvērtā aerosola izsmidzinātāja tilpumu mililitros.

1.6. **Šķidrums tilpums**

“Šķidrums tilpums” nozīmē tāda pildīta un aizvērtā aerosola izsmidzinātāja pildījuma tilpumu, kas nav gāzveida.

1.7. **Pārbaudes apstākļi**

“Pārbaudes apstākļi” nozīmē pie 20 °C (± 5 °C) grādu temperatūras hidrauliski pielietota pārbaudes un plišanas spiediena rādītājus.

1.8. **Uzliesmojošas sastāvdaļas**

“Uzliesmojošas sastāvdaļas” nozīmē:

- a) gāzes, kas ir uzliesmojošas gaisā pie normāla spiediena;
- b) šķidra veida vielas un preparāti, kuru aizdegšanās temperatūra ir zemāka vai vienāda ar 10 °C.

Aizdegšanās temperatūras noteikšanas veids ir dots Padomes 1967. gada 27. jūnija Direktīvas 67/548/EEK⁽¹⁾ par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamo sastāvdaļu klasifikāciju, iepakojumu un marķēšanu, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 73/146/EEK, V pielikumā⁽²⁾.

2. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

2.1. **Uzbūve un aprīkojums**

- 2.1.1. Pildītiem aerosola izsmidzinātājiem normālos lietošanas un glabāšanas apstākļos jāatbilst šī pielikuma noteikumiem.

⁽¹⁾ OV 196, 16.8.1967., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 167, 25.6.1973., 1. lpp.

2.1.2. Aerosola izsmidzinātāja vārstam ir jābūt tādām, lai normālos glabāšanas un transportēšanas apstākļos aerosola izsmidzinātāju būtu iespējams hermētiski noslēgt, un tam jābūt aizsargātam, piemēram, ar aizsargvāku, tādējādi to pasargājot no nejaušas atvēršanas un sabojāšanas.

2.1.3. Aerosola izsmidzinātājā esošās vielas nedrīkst samazināt aerosola izsmidzinātāja mehānisko pretestību, pat pie ilgstošas uzglabāšanas.

2.2. Uzraksti

Neskarot direktīvas par bīstamajām vielām un preparātiem, katrs aerosola izsmidzinātājs un tā iepakojums ir skaidri un salasāmi marķēts šādā veidā:

- a) "tvertne pakļauta spiedienam: sargāt no tiešas saules iedarbības un nepakļaut temperatūrai, kas pārsniedz 50 °C. Nepārdurt un nededzināt pat pēc izlietošanas.;"
- b) "neizsmidzināt atklātas liesmas vai siltumu izstarojošu materiālu tuvumā", izņemot gadījumus, kad aerosola izsmidzinātājs ir paredzēts šādam nolūkam;
- c) "uzliesmojošs" vai atklātas liesmas simbols, ja sastāvā ir vairāk par 45 % vai 250 g viegli uzliesmojošu komponentu.

3. ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ METĀLA AEROSOLA IZSMIDZINĀTĀJIEM

3.1. Tilpums

Šo tvertņu kopējais tilpums nedrīkst pārsniegt 1 000 ml.

3.1.1. Tvertnes pārbaudes spiedienu

- a) tvertņu, kuras pildītas pie spiediena, kas zemāks par 6,7 bāriem pie 50 °C temperatūras, pārbaudes spiedienam ir jābūt vismaz 10 bāriem;
- b) tvertņu, kuras pildītas pie spiediena, kas vienāds vai lielāks par 6,7 bāriem pie 50 °C temperatūras, pārbaudes spiedienam ir jābūt par 50 % lielākam, nekā iekšējais spiediens pie 50 °C.

3.1.2. Pildījums

Pie 50 °C temperatūras spiediens aerosola izsmidzinātājā nedrīkst pārsniegt 12 bārus neatkarīgi no gāzes veida, kas izmantota pildījumam.

3.1.3. Šķidrums daļas tilpums

Šķidrums daļas tilpums pie 50 °C nedrīkst pārsniegt 87 % no tīrā tilpuma. Tvertnēs ar ieliekto pamatni, kura pirms eksplozijas izliecas, šķidrums daļas tilpums pie 50 °C drīkst sasniegt 95 % no tīrā tilpuma.

4. ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ STIKLA AEROSOLA IZSMIDZINĀTĀJIEM

4.1. Tvertnes ar plastmasas pārklājumu vai kā citādi ilgstošai aizsardzībai apstrādātas tvertnes

Šāda veida tvertnes drīkst izmantot pildīšanai ar saspiestu, sašķidrinātu vai šķīdinātu gāzi.

4.1.1. Tilpums

Šādu tvertņu kopējais tilpums nedrīkst pārsniegt 220 ml.

4.1.2. *Pārklājums*

Pārklājums ir plastmasas vai kāda cita piemērota materiāla aizsargājošs apvalks, kas paredzēts tā apdraudējuma novēršanai, ko rada lidojošas stikla lauskas, ja tvertne nejauši tiek saplēsta, un tam jābūt veidotam tā, lai līdz 20 °C temperatūrai sasildīts, no 1,8 m augstuma uz betona grīdas nomests piepildītais aerosola izsmidzinātājs neradītu lidojošas lauskas.

4.1.3. *Tvertnes pārbaudes spiediens*

- a) tvertnēm, kas tiek pildītas ar saspiestu vai šķīdinātu gāzi, jābūt spējīgām izturēt vismaz 12 bāru pārbaudes spiedienu;
- b) tvertnēm, kas tiek pildītas ar sašķidrinātu gāzi, jābūt spējīgām izturēt vismaz 10 bāru pārbaudes spiedienu.

4.1.4. *Pildījums*

- a) aerosola izsmidzinātājiem, kas pildīti ar saspiestu gāzi, nav jāiztur spiediens, kas lielāks par 9 bāriem pie 50 °C temperatūras;
- b) aerosola izsmidzinātājiem, kas pildīti ar šķīdinātu gāzi, nav jāiztur spiediens, kas lielāks par 8 bāriem pie 50 °C temperatūras;
- c) aerosola izsmidzinātājiem, kas pildīti ar sašķidrinātu gāzi vai sašķidrinātas gāzes maisījumu, pie 20 °C temperatūras nav jāiztur spiediens, kas lielāks par tabulā norādīto:

Kopējais tilpums	Sašķidrinātās gāzes svars kopējā maisījumā (procentos)		
	20 %	50 %	80 %
50 līdz 80 ml	3,5 bāri	2,8 bāri	2,5 bāri
< 80 līdz 160 ml	3,2 bāri	2,5 bāri	2,2 bāri
< 160 līdz 220 ml	2,8 bāri	2,1 bāri	1,8 bāri

Šī tabula norāda spiediena lielumu, kas pieļaujams pie 20 °C temperatūras attiecībā uz gāzes procentuālo daudzumu.

Spiediena lielumu gāzes procentuālajam daudzumam, kas nav norādīts šajā tabulā, aprēķina, vadoties no tabulā dotajām attiecībām.

4.1.5. *Šķidrums daļas tilpums*

Pie 50 °C temperatūras šķidrums daļas tilpums pildītā aerosola izsmidzinātājā nedrīkst pārsniegt 90 % no tīrā tilpuma.

4.2. **Neaizsargātas stikla tvertnes**

Neaizsargātus stikla aerosola izsmidzinātājus pilda tikai ar sašķidrinātu vai šķīdinātu gāzi.

4.2.1. *Tilpums*

Tvertnes kopējais tilpums nedrīkst pārsniegt 150 ml.

4.2.2. *Tvertnes pārbaudes spiediens*

Tvertnes pārbaudes spiedienam ir jābūt vismaz 12 bāriem.

4.2.3. *Pildījums*

- a) aerosola izsmidzinātājiem, kas pildīti ar šķīdinātu gāzi, nav jāiztur spiediens, kas lielāks par 8 bāriem pie 50 °C temperatūras;

- b) aerosola izsmidzinātājiem, kas pildīti ar sašķidrinātu gāzi, pie 20 °C temperatūras nav jāiztur spiediens, kas lielāks par tabulā norādīto:

Kopējais tilpums	Sašķidrinātās gāzes svars kopējā maisījumā (procentos)		
	20 %	50 %	80 %
50 līdz 70 ml	1,5 bāri	1,5 bāri	1,25 bāri
< 70 līdz 150 ml	1,5 bāri	1,5 bāri	1 bārs

Šī tabula norāda spiediena lielumu, kas pieļaujams pie 20 °C temperatūras attiecībā uz sašķidrinātās gāzes procentuālo daudzumu.

Spiediena lielumu gāzes procentuālajam daudzumam, kas nav norādīts šajā tabulā, aprēķina, vadoties no tabulā dotajām attiecībām.

4.2.4. Šķidrums daļas tilpums

Pie 50 °C temperatūras šķidrums daļas tilpums ar sašķidrinātu vai šķīdinātu gāzi pildītā aerosola izsmidzinātājā nedrīkst pārsniegt 90 % no tīrā tilpuma.

5. ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ PLASTMASAS AEROSOLA IZSMIDZINĀTĀJIEM

- 5.1. Plastmasas aerosola izsmidzinātāji, kas eksplodējot var radīt šķembas, ir izmantojami tāpat kā neaizsargāti stikla aerosola izsmidzinātāji.
- 5.2. Plastmasas aerosola izsmidzinātāji, kas eksplodējot nevar radīt šķembas, ir izmantojami tāpat kā stikla aerosola izsmidzinātāji ar aizsargājošu pārklājumu.

6. PĀRBAUDES

6.1. Pārbaudes prasības, ko garantē par tirdzniecību atbildīgā persona

6.1.1. Tukšas tvertnes hidrauliskā pārbaude

6.1.1.1. Metāla, stikla vai plastmasas aerosola izsmidzinātājiem ir jābūt spējīgiem izturēt 3.1.1., 4.1.3. un 4.2.2. punktos minēto hidrauliskā spiediena pārbaudi.

6.1.1.2. Asimetriskas, stipri deformējušās vai kā citādi līdzīgi bojātas metāla tvertnes neizmanto. Neliela simetrijas deformācija tvertnes pamatnē vai augšējā daļā ir pieļaujama ar noteikumu, ka tvertne iztur plīšanas pārbaudi.

6.1.2. Tukšu metāla tvertņu plīšanas pārbaude

Par tirdzniecību atbildīgā persona nodrošina, ka tvertņu plīšanas spiediens ir vismaz par 20 % lielāks nekā noteiktais pārbaudes spiediens.

6.1.3. Pārbaude uz triecienu aizsardzībai apstrādātām stikla tvertnēm

Ražotājam jānodrošina tvertņu atbilstība 4.1.2. punktā minētajām pārbaudes prasībām.

6.1.4. *Pildītu aerosola izsmidzinātāju individuālā pārbaude*

- 6.1.4.1. a) Katru pildītu aerosola izsmidzinātāju iegremdē tilpnē ar ūdeni. Ūdens temperatūrai un iegremdēšanas laikam ir jābūt tādām, lai nodrošinātu:
- aerosola izsmidzinātāja satura vienmērīgu sasilšanu līdz 50 °C temperatūrai vai
 - tik augstu spiedienu aerosola izsmidzinātājā, kādu spēj radīt izsmidzinātājā esošās vielas pie vienmērīgas 50 °C temperatūras;
- b) aerosola izsmidzinātājus ar redzamu, noturīgu deformāciju vai sūci nedrīkst izmantot.
- 6.1.4.2. Var tomēr izmantot jebkuru citu pārbaudes metodi, kas nodrošina rezultātu, kurš ir ekvivalents ūdens tilpnes pārbaudes metodes rezultātam. To uz savu atbildību pēc saskaņošanas ar Komiteju, kas minēta šīs direktīvas 6. pantā, veic persona, kas atbildīga par aerosola izsmidzinātāju tirdzniecību.

6.2. **Piemēri pārbaudēm, kuras var veikt dalībvalstīs**

6.2.1. *Nepiepildītu tvertņu pārbaude*

No 2 500 vienādu nepiepildītu tvertņu partijas, kas saražota no viena materiāla nepārtraukta ražošanas procesa laikā, vai no partijas, kas saražota stundas laikā, brīvi izvēlētas piecas tvertnes pakļauj 25 sekundes ilgai spiediena pārbaudei.

Ja kāda no izvēlētajām tvertnēm neiztur pārbaudi, no šīs pašas partijas tiek brīvi izvēlētas 10 papildu tvertnes, ko pakļauj minētajai pārbaudei.

Ja kāda no šīm 10 aerosola tvertnēm neiztur pārbaudi, visu partiju atzīst par lietošanai nederīgu.

6.2.2. *Piepildītu tvertņu pārbaude*

Gaisa un ūdens necaurlaidības pārbaudi veic, iegremdējot pietiekošu skaitu piepildītu aerosola izsmidzinātāju tilpnē ar ūdeni. Ūdens temperatūrai un iegremdēšanas laikam ir jābūt tādām, lai nodrošinātu aerosola izsmidzinātāja satura vienmērīgu sasilšanu līdz 50 °C temperatūrai laikā, kas vajadzīgs, lai pārlicinātos, ka tvertne nav eksplodējusi vai plīsusi.

Jebkuru aerosola izsmidzinātāju partiju, kas neiztur šīs pārbaudes, jāatzīst par lietošanai nederīgu.
